

№ 3050-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3050-20#Text> (дата звернення 10.01.2024).

4. Про затвердження Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією: Наказ Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22.12.2022 № 309. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1668-22#Text> (дата звернення 10.01.2024).

5. <https://kharkivoda.gov.ua/news/124593> (дата звернення 10.01.2024).

ОБСТАВИНИ ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ЗВ'ЯЗКІВ З ГРОМАДСЬКІСТЮ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Дегтяр А. О.

*доктор наук з державного управління, професор,
професор кафедри економіки та публічного управління,
Національного аерокосмічного університету
ім. М.Є. Жуковського «ХАІ»
м. Харків, Україна*

Тесаловський О. Б.

*аспірант кафедри економіки та публічного управління,
Національного аерокосмічного університету
ім. М.Є. Жуковського «ХАІ»
м. Харків, Україна*

Останніми роками завдяки спільним зусиллям як громадськості, так і урядовців в Україні спостерігається незаперечна і незворотна тенденція. Ця тенденція передбачає налагодження діалогу та рівноправних відносин між інституціями, а також між владою та громадянським суспільством. Вирішальну роль у сприянні цьому процесу відіграли служби зв'язків з громадськістю органів місцевого самоврядування в Україні. Оскільки українське суспільство зазнає демократизації, присутність служб зв'язків з громадськістю стала поширеною на всіх рівнях місцевого самоврядування, фактично слугуючи мостом між суспільством і владою. Однак важливо зазначити, що формування та функціонування цих інституцій не обійшлося без викликів і протидії.

Дослідження філософії зв'язків з громадськістю керівників місцевого самоврядування та громадськості можна віднести до кількох суттєвих факторів.

По-перше, усвідомлюваною як представниками органів соціально-політичного управління, так і громадянським суспільством необхідністю інтеграції суспільних інтересів і консолідації на цій основі зусиль суспільства і представників керуючих структур для ефективної діяльності в ім'я процвітання нації.

Назва служб зв'язків з громадськістю відображає їх значення у вирішенні суспільно-політичних проблем такого масштабу. Громадськість – це сукупне

поняття, суть якого розкривається: об'єднання різних соціальних груп та груп інтересів, які необхідно враховувати при прийнятті управлінських рішень.

Служба зв'язків з громадськістю органів місцевого самоврядування є основним інструментом моніторингу інтересів суспільства, на основі якого приймаються виважені та ефективні управлінські рішення, без яких немислимими є соціальна інтеграція та баланс інтересів.

По-друге, багатоаспектним і складно організованим характером діяльності служб зі зв'язків з громадськістю.

Діяльність зі зв'язків з громадськістю – це насамперед управління масовими політичними комунікаціями, інформаційними процесами та інформаційними потоками. Політика і управління немислимі без професійної і конструктивної інформаційної взаємодії з політичною аудиторією, об'єктом управління, а також без ефективного управління такою взаємодією. Однак взаємодія з населенням - це не тільки і не стільки одностороннє інформування, скільки двосторонній зв'язок. Вона повинна будуватися на основі суб'єкт-суб'єктних взаємин і являти собою діалогову комунікацію.

По-третє, необхідністю розробки стратегії протидії громадянського суспільства маніпулятивному впливу на нього з боку представників та органів місцевого самоврядування.

У складних і неоднорідних умовах соціальних трансформацій, що відбуваються в нашій державі, інститути управління суспільством і їх представники часто діють неподібно з цінностями, що формуються і підтримуються на рівні громадянського суспільства. В таких умовах завдання легітимації політичної влади іноді вирішується не за допомогою діалогу з суспільством, а за допомогою маніпуляції громадською думкою. Інструментом такого роду маніпулювання часом стають саме служби зі зв'язків з громадськістю. Ці негативні процеси роблять актуальним і нагально необхідним теоретичний пошук нових конструктивних методів і технологій підтримки повноцінного функціонування інститутів взаємодії громадянського суспільства і правової держави, якими є служби зі зв'язків з громадськістю органів місцевого самоврядування в Україні. Найважливішою стороною реалізації цього завдання є виключення маніпулятивної складової з діяльності самих служб зі зв'язків з громадськістю. Теоретичним обґрунтуванням цього процесу має стати розробка реальних і дієвих заходів правового та іншого характеру, спрямованих на реалізацію цього завдання.

По-четверте, об'єктивно існуючої, що сформувалася в ході суспільних трансформацій і стала виключно актуальною в останні десятиліття необхідністю розробки і впровадження якісно нової стратегії соціального управління.

Наприкінці ХХ ст. не лише Україна, а й усе людство вступило у якісно новий – глобалізаційний – етап свого розвитку. Сучасне суспільство стоїть перед нагальною необхідністю освоєння нової реальності у всіх її суперечливих проявах. Тому найважливішою тенденцією ХХІ ст., доктринальною вимогою є, з одного боку, зростання ролі політичної влади в регулюванні суспільних справ, з іншого - докорінна зміна змісту цього регулювання. Рішення цього завдання для влади безпосередньо пов'язане з необхідністю вибудовування цільового

управління, що є повною протилежністю адміністративно-командному управлінню. Воно повинно ґрунтуватися на налагодженні соціальних зв'язків і взаємодій, соціальному діалозі. Тому в усьому світі і в Україні найважливішим фактором подолання кризових явищ, пов'язаних з вибудовуванням стратегії цільового управління, стала підтримка цілісності суспільства. Одним з інструментів підтримки цієї цілісності повинні стати служби зі зв'язків з громадськістю органів влади та управління різних рівнів. В рамках політичних та інших суспільних наук необхідна розробка теоретичної концепції цільового управління з урахуванням ролі в її реалізації та практичної діяльності служб зі зв'язків з громадськістю.

По-п'яте, існуванням у сучасному суспільстві якісно нового, інформаційно-комунікативного простору взаємодії суспільства та органів місцевого самоврядування. Єдиний інформаційний простір всього світу формувався протягом декількох останніх десятиліть: з кожним новим технічним винаходом швидкість передачі соціально значущої інформації зростала. Локальні соціальні процеси втратили свою автономність, і знаходяться на віддаленій відстані люди сьогодні мають можливість бути учасниками єдиних глобальних процесів.

Таким чином при реалізації будь-якої концепції розвитку місцевого самоврядування діяльність місцевої влади буде тільки тоді ефективна, коли головним принципом її повсякденної взаємодії з громадськістю стане дієва співучасть як надійний фундамент відкритості і гласності в діяльності органів місцевого самоврядування для всього місцевого співтовариства. Без цього працювати органам місцевого самоврядування в умовах перманентної економічної кризи та інтенсивної політизації суспільства практично неможливо.

Література:

1. Ворона П.В., Гошовська В.А., Лопушинський І.П. Місцева влада в країнах пострадянського простору : монографія / За заг. ред. д. держ. упр. П.В. Ворони. Полтава : ПП Шевченко. 2016. 528 с.
2. Інформаційно-комунікативна діяльність органів публічної влади: монографія / В.С. Куйбіда та ін.; за заг. ред. В.С. Куйбіди, О.В. Карпенка; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Київ: Компринт, 2018. 363 с.
3. Місцеве самоврядування в умовах децентралізації влади в Україні : колективна монографія / Кол. авт.; за заг. ред. Р.М. Плюща. Київ : РІДНА МОВА. 2016. 744 с.
4. Серант А.Й. Зв'язки з громадськістю у системі місцевих органів влади: монографія. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2008. 198 с.
5. Шаульська Г.М. Механізми взаємодії громадськості з органами публічної влади в Україні: монографія / за заг. ред. Т.В. Мотренка. Київ: Інститут законодавства Верховної Ради України, 2018. 200 с.